

▲ Kohout bažanta vietnamského

Bažant vietnamský *Lophura hatinhensis* (Vo Quy, 1975)

Tento krásný bažant byl objeven poměrně nedávno, a to v roce 1964 v provincii Ha Tinh (odtud i latinský název), podrobně popsán byl pak až v roce 1975 profesorem Vo Quy.

První zmínka o tomto taxonu v zajetí, je z roku 1990, kdy ZOO Hanoi získala šest v přírodě odchycených ptáků. Byli to 4 kohouti a 2 slepičky *lophura hatinhensis*. Několik z těchto ptáků uhynulo. V roce 1991 ZOO Hanoi zakoupila další 2 slípky

A během dalších sedmi let bylo odchováno od 2 párů více než 40 mláďat. ZOO získala pro zvýšení nepřibuznosti

své populace ještě několik dalších ptáků z odchytu v přírodě.

V roce 1996 byly dva páry z těchto odchovů poprvé z Vietnamu vyvezeny. Bylo to do Zooparku Clères ve Francii. Zde se hned v následujícím roce podařil odchov. Potomci těchto ptáků a dalších několika dovezených nyní tvoří veškerou populaci nacházející se v evropských chovech.

Výskyt

Provincie Ha-Tinh a Quang-Binhve ve středním Vietnamu, kde obýval v nadmořské výšce okolo 300 m nížinné listnaté

a jehličnaté lesy s hustým podrostem. Bohužel ve své domovině nebyl již několik let spatřen, a tak ho lze s největší pravděpodobností považovat ve volné přírodě za vyhynulý druh.

Popis

Bažant vietnamský patří do rodu *Lophura*, je velmi podobný a blíže příbuzný bažantu Edwardsovu-*lophura edwardsii*. Podle některých chovatelů se může jednat o výsledek inbreedingu tohoto bažanta. Nicméně jsou zde výrazné odchylky, které hovoří proti této teorii. V prvním roce života jsou bažant Edwardsovův a vietnamský téměř nerozpoznatelní. Vietnamský je ale „na vyšší noze“, jeho tělo je poněkud protáhlejší, o něco větší bílá chocholka na hlavě kohouta je delší, slepička má tmavší zbarvení. V druhém roce pak kohoutovi vietnamského bažanta vyrůstá na vrcholu ocasu několik bílých ocasních per, některé slípky je mají rovněž, jiné ovšem nikoli a ocas mají hnědý. Doba inkubace činí u bažanta vietnamského 25 dnů, zatímco u bažanta Edwardsova pouze 22 dnů.

Kohout: je celý kovově modrý, na temeni má malou nízkou bílou chocholku, okolí oka lysé červené, křídla černomodrá se zeleným leskem, ocas černomodrý, vrchní pera bílá (u jedinců starších dvou let), nohy červené. Délka je 60–67 cm, ocas 25–27 cm, váha 1 000 g – 1 100 g

Slípka: celá kaštanově hnědá, okolí oka lysé červené, vrchní ocasní pera hnědá, nohy červené. Délka je 50–55 cm, ocas 22 cm, váha okolo 900 g

O jeho životě v přírodě v podstatě neexistují žádné informace. Jediné dostupné poznatky máme z chovu v zajetí. Vietnamský bažant je monogamní, slípka, která bývá velmi dobrou matkou (dle mých zkušeností z pěti chovných sezón), začíná snášet mezi 17.–25. březnem. Snůška se pohybuje mezi 5–12 vejci narůžovělé barvy se světlými skvrnkami. Inkubace trvá 25 dní.

Chov

Přestože pochází z tropické oblasti, je tento druh plně schopen chovu v našich klimatických podmínkách bez temperovaného zimoviště. Na rozdíl od jiných druhů bažantů mu příliš nevádí vlhko ve voliére. Pozitivní je, že neničí zeleň ve voliére, takže tu lze osázet různými rostlinami, aniž by došlo k jejich likvidaci, a vytvořit tak ptákům pěkné prostředí. Chov tohoto druhu není nijak zvláště náročný a jelikož se jedná o opravdu hezké ptáky, lze je doporučit i méně zkušeným chovatelům.

▲ Mapa výskytu

▲ Pár bažantů vietnamských – vlevo slepice, vpravo kohout

▲ Dospělá slepice

▲ Pohled do voliéry bažantů vietnamských

▲ Slepice na hnízdě

▲ Hnízdo s vejci

▲ Týdenní kuře se slípkou

▲ Týdenní kuřata s kočinkou

▲ 8týdenní kuře

▲ Dospělý kohout

Chování

Jedná se o plaché bažanty, kteří časem trochu zkrátou, nicméně je nemohu krmit z ruky jako své satyry či bažanty paví. Bažanti vietnamští jsou monogamní a stejně jako většina bažantů rodu LOPHURA může být kohout v toku velmi agresivní. Je proto nutné ptáky v této době bedlivě pozorovat. Zároveň je třeba mít ve voliére dostatek krytí pro slípku. Kohout v toku stojí napřímen, mává křídly a vztyčuje chocholku.

Voliéra

Velikost voliér, ve kterých chovám bažanty vietnamské, činí 5 x 2 x 2 m. Jsou osázeny smrky, borovicemi, pierisy a bambusy. Zadní dvoumetrová část

voliér je zastřešena a má ze tří stran závětrí. Zbytek je odkrytý. Voliéra je osázena dvěma hřadovacími tyčemi z akátu o průměru asi 8 cm. V závětrí pod zastřešením je spodek voliéry pokryt vrstvou písku, který slouží k popelení.

Krmení

Základ krmiva mám pro všechny své bažanty stejný, jedná se o kvalitní granulované krmivo pro bažanty. Mimo reprodukci v období červenec – únor podávám granulované krmivo pro bažanty BŽ3 doplněné o jablka, okurky, bezinky, cukety. Od února pak BŽN granulované krmivo pro bažantí nosnice, zároveň v tuto dobu nabízím naklíčený ječmen a do vody přidávám dvakrát týdně

multivitaminový přípravek KOMBISOL MULTI. Mimo zimní měsíce přidávám do vody přípravek FORTICOAT NL. Ten udržuje vodu v napáječkách bez řas a podporuje větší odolnost ptáků proti chorobám. Granule pro bažanty doplňuji po celý rok asi z 10% směsí zrnin pro holuby pod názvem Sierduivenvoer kortbekken od firmy KASPER.

Můj chov

Bažanti vietnamští se dostali do mého chovu v podstatě náhodou. Bylo to v roce 2008, kdy jsem pro svého přítele – chovatele sháněl v Nizozemí pár. Ten mi byl přislíben. Po příjezdu k chovateli nám byly předvedeny dva nepříbuzné páry, přičemž slípku byly z jeho chovu (2008) a kohouti byli nepříbuzní od německého chovatele z roku 2007. V té době byli tito bažanti ještě poměrně vzácní a sháněli se dost obtížně, čemuž odpovídala i jejich cena. Ale jelikož byli velmi pěkní, neodolal jsem a druhý pár si zakoupil. V té době chovala v naší zemi bažanty vietnamské kromě mého přítele a mne pouze ZOO Plzeň a jeden soukromý chovatel. Snažím se mít od každého druhu bažantů, které chovám, vždy, pokud to alespoň trochu jde, dva k sobě naprosto nepříbuzné páry, a tak se mi v roce 2008 podařilo v Nizozemí koupit ještě jeden pár. V roce 2009 krásně přepeřili a v příštím roce jsem se dočkal prvního přirozeného odchovu. Od obou párů se povedlo odchovat tři páry mladých. Slípku byly vzorné matky a společně s kohouty kuřata ve společné voliére bez problémů odchovaly. V dalším roce jsem odchovával 8 kuřat a společně s oběma chovnými páry jsem všechny své vietnamské bažanty prodal. Specializují na chov satyrů, bažantů diamantových a pavích. Bral jsem chov bažanta vietnamského jako zkušenost a zároveň jsem se snažil napomoci jeho rozšíření v naší republice. Bohužel z mých odchovů tu zůstal pouze jeden pár, ostatní ptáci skončili v zahraničí.

Jelikož je bažant vietnamský velmi blízce příbuzný bažantu Edwardsovu a jak je vidno i osud obou druhů je velmi podobný, pracuje se paralelně i na projektu tohoto druhu. V minulém roce jsem se do něj zapojil i já a dovezl jsem v srpnu 2013 nepříbuzný roční pár zapsaný v plemenné knize – kohouta z Německa a slípku z Belgie. Po nezbytném odčervení a třítýdenní karanténě, kterou u mě projdou všichni nakoupení ptáci, byl pár umístěn do voliéry 5 x 2

ALUmat

www.alumat.cz

HLINÍKOVÉ KLECE A VOLIÉRY

• Výroba na zakázku • Prodej typizovaných klecí • Prodej materiálu – pleťivo, al. profil, plastové spojky, nerez krmítka, otočné krmítka, nýty

Matěj Pavel – ALUmat, Údolní 1609, 688 01 Uherský Brod
Tel./fax: 572 631 537, mobil: 603 814 425, e-mail: alumat.ub@seznam.cz

x 2 m. Dobře se adaptoval a přezimoval. 19. března snesla slípka první vejce. Přestože byla z přirozeného odchovu a tento druh bývá i velmi dobrými matkami, první tři vejce snesla na různých místech voliéry. Nakonec si jedno z míst vybrala a s přestávkami 1–2 dny nanasla celkem 11 vajec. Jelikož nezasedla, vejce jsem umístil do lhně a po šesti dnech po prosvícení bylo pět neoplozených vajec vyřazeno a zbylých šest oplozených vloženo pod zdobnělou kočinku. Toto plemeno používám s úspěchem jako kvočny. Po 25 dnech se vylíhlo šest kuřat. Dvě z nich během prvních dnů uhynula a ostatní čtyři pěkně rostla. Byla ve věku dvou měsíců okroužkována kroužky č. 12 a následně odchována. Byly to tři kohouti a slípka. Kohouti i slípka byli dopárováni importovanými nepřibuznými jedinci a následně prodáni novým zájemcům o chov tohoto druhu.

Jako krmivo pro bažantí kuřata používám první dva týdny života startér od GIBIER START (jedná se o hrubou bezprašnou drť). Toto krmivo se mi v minulých letech velmi osvědčilo. Následně jsem podával čtyři týdny granulované krmivo BŽ1, k těmto krmivům jsem přidával každý den několik svlečených moučných červů. Od stáří šesti týdnů následovalo granulované krmivo BŽ2 s přísadkou směsí zrnin Sierduivenvoer kortbekken. V současné době máme v ČR a SR podchyceno již 13 párů bažantů vietnamských, což je velmi solidní základ pro životaschopnou populaci, kterou hodláme následně využít pro reintrodukcii tohoto druhu zpět do původní domoviny. Většímu rozšíření

by měl napomoci i široký konsensus mezi všemi členy WPA týkající se prodejní ceny. Ta byla stanovena na pouhých 100 € za pár, tudíž by neměla být překážkou k zakoupení. Doufáme, že se k naší snaze o záchranu tohoto druhu připojí více zájemců a jsme připraveni každému serióznímu chovateli pomoci.

V roce 2012 jsme s několika přáteli založili Česko – Slovenskou odnož WPA pod názvem World Pheasant Association Czech Republic and Slovakia, která sdružuje chovatele z České a Slovenské republiky a několik zoologických zahrad. Jelikož naším primárním cílem bylo věnovat se aktivně chovu čistokrevných hrabavých, prvním počinem byl projekt na záchranu bažanta Edwardsova – *Lophura edwardsii* (byl podrobně popsán v prosincovém čísle naším předsedou a zároveň koordinátorem projektu Ing. Mrnkou). Bylo přikročeno k podchycení stávajících bažantů tohoto druhu na našem území a následně byly provedeny dovozy nových zvířat (zapsaných v plemenné knize) ze zahraničí na posílení a dopárování zdejší populace. Byla oslovena chovatelská veřejnost v chovatelských periodikách a požádána o spolupráci. Podrobný popis celého projektu je na našich webových stránkách WPACZ-SK.COM včetně kontaktu na koordinátora projektu Ing. Jiřího Mrnku, e-mail: j.mrnka@wpacz-sk.com, telefon: +420 721 539 810.

Míla Stehlík – Benátky nad Jizerou
infotragopan@email.cz
 +420 723 442 917
www.tragopan.wz.cz

EXOTA

Časopis pro chovatele exotického ptactva

Vydavatel: Mgr. Jan Sojka
 Zahradní 15, 783 35 Horka n. Moravou
 E-mail: info@novaexota.eu
www.novaexota.eu
 IČ: 73162086

Inzerce, objednávky a distribuce:
 Tel.: 739 009 276, 737 288 698

REDAKČNÍ RADA ČASOPISU Nová EXOTA:

Šéfredaktor: Mgr. Jan Sojka
Zástupce šéfredaktora pro SR:
 Pavel Forisch, Marek Buranský

ODBORNÁ REDAKČNÍ RADA:

RNDr. J. Vachutka – ptáci obecně a systém. ptáků
 Ing. J. Nožička – jihoaameričtí papoušci
 P. Zeman – afričtí papoušci
 E. Antonín – austrálští papoušci, mutace
 M. Habrcetl – andulky
 W. Wiener – standard ptáků, genetik
 L. Veselý – kanáři, evropské ptactvo, kříženci
 Ing. R. Svoboda, MUDr. M. Straka – drobní exoti
 J. Němec – vodní drábež
 Z. Laube – holubi a bažanti
 L. Hovorka, Ing. V. Vojtíšek – fotografie
 MVDr. Lubic Nečasová, MVDr. Jana Jirsová – veterinární poradna

ADRESA REDAKCE:

Časopis Nová EXOTA, Zahradní 15
 783 35 Horka nad Moravou
 Tel.: 737 288 698
 E-mail: sojka@novaexota.eu
 (na tuto adresu zasílejte příspěvky pro ČR)

Pavel Forisch, J. C. Hronského 22

831 02 Bratislava
 Tel.: 0244 251 871, 0918 942 085

Marek Buranský, Podzámska 7

940 61 Nové Zámky

Tel.: 0903 481 000

E-mail: marekburansky@stonline.sk

(na tyto dvě adresy zasílejte příspěvky pro SK)

Grafický návrh: Časopis Nová EXOTA

Registrace: MK ČN E13209

ISSN: 1213 6549

Rozšiřují společnost: PNS, a. s.

Mediaprint & Kapa, a. s.

Foto na titulní straně:

Mgr. Václav Jirouš
 (amazon žltobřichý)

Za obsah a původnost příspěvků odpovídá autor. Redakce si vyhrazuje právo na krácení či úpravu příspěvků. Redakci nevyžádané rukopisy, fotografie a kresby se nevracejí.

F10 veterinární dezinfekce

Velmi účinná a zároveň maximálně šetrná.
 Dlouhodobě oblíbená v zahraničních chovech.
 Pro dezinfekci prostředí, nástrojů, misek, výjilky ran, inkubací, míšení a další použití!

Účinná prevence a léčba aspergilózy a jiných chorob.
 Kompletní odstranění nebezpečné viry, bakterie, plísní a kvasinky z Vašeho chovu.
 Neoplachuje se, může být ptáky vdechována i poúfená.
 Koncentrovaná, ekologická, ekonomická.

KONTAKT A INFORMACE:

web: www.veterinamada.cz
 e-shop: www.e-mada.cz

Veterinární klinika Mada
 Kapliřova 163
 278 01 Kralupy nad Vltavou
 Tel.: 315 69 58 47, 607 111 715
 e-mail: veterinamada@gmail.com

Health and Hygiene
 DOPŘÍTE SVYM NEJMILĚJŠÍM NEJLEPŠÍ!

Vydavatel: Health and Hygiene (Pty) Ltd (Reg. No. 443884/02)
 Health and Hygiene (Pty) Ltd, 1700, South Africa
 Tel: +27 21 874 3888 - Fax: +27 21 874 3177 - www.healthandhygiene.com - www.f10vet.com